

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Udgaar i et Antal af 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Olsker, Rutsker, Ro og Klemensker

Nr. 406

Freitag den 30 Juni 1921

9de Aarg.

"Nord-Bornholms Ugeblad"

trykkes i et Antal af mindst 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet eller ved
vore Bud i Allinge, Sandvig, Olsker, Rut-
sker, Ro og Klemensker

"Nord-Bornholms Ugeblad"

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertiering.

"Nord-Bornholms Ugeblad"

oplæger gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktionser etc.

"Nord-Bornholms Ugeblad"

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

Sommerdag.

—o—

Hvor er der dejligt ved Mosen
en solhed Midsommerstund.
naar Skoven sænker sin svale
Skygge mod Engdalens Bund.

Da strømmer en kølig Aande
frem af den fugtige Jord
og dugger de frodige store
Vandplanters yppige Flor.

Der skyder fra saftige Bladvæb
friske smaragdgrønne Pragt
de rødmende Frølysskærme
og Kallaens hvide Tragt,

Dunhammens Fløjelskolbe,
Sivrets fjedrede Top,
Forglemmejeers Saffirer
af sorteste Sumpjord op.

Der løfter den gule Iris
sin knejsende Hellebard,
mens Birken vifter med Kronens
flossede Silkestandart.

Der gror mellem prunkende Søstre
den fattige Krusemynt,
som fik sin Duft i Erstatning
for Farvernes brogede Pynt.

Og ude, hvor Vandspejlet strejfes
af Lysets forgyldene Saal,
Aakanden vugger sin store
alabasthvide Skaal.

Men inde i Tørveskæret,
hvor Mosebrygget er surt,
der svømmer sølvhvid Ranunkel
og lyserød Pileurt.

En Summen der er af Insekter,
en Travlhed, rastløs og flink.
Florvingede Guldsmæde svirre
forbi med metalliske Blink.

Og Myggesværme driver
som Røg over Vandladens Spejl,
mens Sommerlugtens svæve
for brogede Vingesejl.

En Luftning vugger sig kælen
igennem de dunedede Siv,
som nød i et Kærligheds Dvælen
Naturen sit eget Liv.

Otto C. Fønss.

Vi undlader ikke her ved
at meddele vore Læsere, at
vi paa Grund af de forhøjede
Postpenge delvis er gaaet
over til at uddele Bladet
ved Bud. Skulde næste Nr.
af Bladet af denne Grund
komme enkelte Læsere se-
nere i Hænde, haaber vi
paa Overbærenhed.

Bladet kan som sædvanlig
bestilles paa alle Postkon-
torer for 1 Kr. halvaarlig.

Hvorledes en Svigermoder skal behandles.

En Landsbyhumoreske
af Orla Bock.

—o—

"Vi ved jo nok, a' en Svigermor
har jo ikke Ord for at være no'en
Engel, og en Stifmo'r de' er jo som
oftest lidt a' en Djævel, og saa kan
Di nok tænke Dem, a' naar et Kvin-
demenneske hun er baade Sviger-
mo'r og Stifmor paa en Gang, saa
er hun ikke hyggelig og være i
Stue sammen med."

Saaledes lod Mads Spillemands
dybsindige Indledning til efterføl-
gende lille Historie, for hvis Sand-
hed han tilbød "at sætte sin Pive i
Pant". Og da Mads's "Pive" saa
nær er hans kæreste Eje, har man
ikke Lov til at tvivle om Historiens
Rigtighed.

"Ser Di, Peter Mads var gift an-
den Gang, og de' oven i Købet med
den mest arrige og ondskefulde
Havgase i hele den lutherske Lære.
— Boline — Skabet, hun hed Boli-
ne, — hun var værre end Eder og
Forgift, hun regerede, og hun la-
menterede og skændte og smældte
fra tidlig Morning te' sildig Aftning,
og hun var en Skræk og Advarsel
for hele Sognet.

Manden han døjede jo forskræk-
keligt mæ' hinner, men endnu værre
var de' for Datteren, — altsaa fra
fø'ste Ægteskav, — hun fik ren' nok
og mærke a' hun ha'de faat Stif-
mo'r.

Maren hun var ellers en gevaldig
rask og køn Pige, og hun var hel-
ler ikke noget daarligt Parti — Pe-
ter Madsen han havde jo Onislinger,
— saa der var jo flere af Sognets
unge Karle der gik og slikkede dem
om Munden for at faa fat i Maren.
Men de' blev bare aldrig te' noget
for naar de' kom te' Stykket, saa
skræmmede Boline dem langt væk,
og vi begyndte jo saa smaat og tro,
a' Maren aldrig skulle blive gift, saa-
længe a' Boline hun var oven Mul-
de. Der sku' jo osse et gevaldigt
Mod te' og binde an me' saa'en en
Svigermor.

Men saa fik Sognefogden en For-
karl, der hed Lars, og han var en
ualmindelig knøv Karl paa alle Maa-
der. Han fik Kig paa Maren, og
hun fik Kig paa ham, og de blev
helt tossede el'er hverand'n. Og
se de' er netop den rigtige vaske-
ægle Kjærlighed, som hverken skyer
Ild eller Vand — eller gale Kjæl-
linger! De' var en saadan Kjæl-
lighed, a' den ku' afstedkomme de'
Underværk, a' Lars han fik et sa-
dant Løvemod, at han ikke var bange
for selveste Boline. Og Kjærlighe-
den den hjalp ham osse te' og hitte
paa den eneste rigtige Maade a' hun
sku' ta's paa.

Boline hun ku' ikke taale a' no'en
saa mildt te' Maren, for hun vilde
jo ikke a' me' hende — hun fik jo
aldrig no'en iremmed Pige te' a'

paata' sig hendes Gerning, — og der-
for er de' jo li'efrem en halsløs
Gerning og gaa paa Frierlod te'
hende.

Men Lars han brasede liegodt paa
og gik derner en Aften og bad lie-
frem, om han maatte faa Maren.
"Hvad vil du ha' hende te'?" —
hvædede Boline og begyndte at skyde
Ryg.

"Jeg vil ha' hende til Kone!" —
sa' Lars lie'saa uforknylt, "For jeg
mener, at man bliver ikke narret
med en Pige, som du har opdraget,
Boline, du har jo Ord for at være
en af Byens allerdygtigste Husmød-
re!"

Boline hun stod li'som hun ku' ha'
faaet en paa Kassen, — den Slags
Konfekt var der aldrig nogen der
havde trakteret hende med før.

"Hvad vil I leve a'" fik hun om-
sider sagt.

"A' Mad naturligvis", sagde Lars,
"og den, der har lært at lave Mad
a' dig, hun ved min Sandten nok
hvordan den skal være. Hvis jeg
faar Maren til Madam, saa er jeg
sikker paa, at jeg faar ligesaa god
Mad som selveste Kongen."

Og Boline hun var li'som hun
var forvandet; hun viste Tandstum-
perne frem i noget, der sku fore-
stille et Smil.

"Nu ka' du jo faa en Sjat Kaffe,
og saa kan vi jo snakke om et", sa'
hun.

"Næ-æ-æ, — sa' Lars og lod, som
om han blev aldeles henrykt — ska'
je' virkelig ha' Lov til at smage
din Kaffe? — — — Je' har altid
hørt din Kaffe berømmesaa ganske
mæ'lost. Je' ku' lie'frem faa Lyst
te' og danse".

Og min Salighed om ikke Lars,
den slemme Filur, han snup Boline
om Livet og svingede Boline 'runt
paa Gulvet i en Hopsa, saa Skør-
terne de susede hende om Ørerne.

Uh, vil du holde op, din tossede
Rad! raabte Boline, men hun trippede
liegodt med, saa godt hun
kunde. Til sidst ku' hun næsten ikke
trække Pusten mere, og saa lod
Lars hende dumpe ned i Slagbæn-
ken.

"Næ ded var dov noget af de'
mest storagtigste sa' Lars, Du dan-
ser jo min Salighed lettere end den
letteste sylten Aars Tøse. De' var
dog gevaldig, du maa jo ha' væl'
en hel Balleddame i dine unge Dave.
— Uh, la' vos prøve en Gang te'!"

Og saa snup han Boline igen og
dansede ud med hende, saa hende
des Tøller de fløj hen ad Gulvet,
og hun maatte skære den paa de
bare Hosesokker.

Boline hun grinte, og Lars han
rev hende i Tyndestederne og kild-
rede hende mellem Ribbenene, saa
hun blev lie'saa tovlige som en lille
Gris. Til sidst hængte hun li'som
en Klud i Armene paa Lars, og saa
satte han hende fra sig.

"De' er ligefrem noget a' de' dej-
ligste jeg har prøbet!" sa' Lars,
den Tyveknaegt.

"Aa, saa ta' Tøsen da, i Gudsens

velsignede Navn, hviskede Boline,
hun ku' daarlig tale, saa anstrengt
var hun.

Og Lars han ga' Maren et Slik
under Næsen, saa det smæld! Og
næste Søndag var der Jaord og stort
Gilde, og Boline hun var næsten
li'saa tosset efter Lars som Maren.

Men senere hen, naar Boline hun
fik sit store Tilfælde og begyndte
og rummestere og larmetere, saa
slædede hendes Mand altid om te'
Lars og sae:

"Lars, du maa komme en Ven-
ding om og danse med Boline —
nu er hun tosset igen!"

Og lie'saa snart a' Lars han fik
fat, saa fordelte Eddere og Forgiften
sig straks i hende.

— Se saadan skal man behandle
en Svigermoder.

Paa Fodtur gennem Europa.

Servus fortæller om sine
Dagbogsoptegnelser og Minder.

(Kun for Nordbornholms Ugeblad)

—x—

Den 20. Juni gik vi videre gen-
nem Ehrenthal, hvor Tyskland knu-
ste Frankrigs Hæere i 1870. Overalt
paa Markerne ligger Krigergrave,
og mange Monumenter knejser over
fransk og tysk Ungdom, der her
gav deres Liv for Fædrelandet. —
Det er blodmættet Jord vi træder
paa, og maaske er det derfor at
Marker og Enge lyser i røde Far-
ver. Overalt mellem Kornet og
længs Grøftekanterne vokser røde
Valmuer, enkelte, dobbelte, store og
små, som saaat af usynlige Hæn-
der. Aldrig har vi set saa mange
Valmuer, det var til Tider som de
helt havde kvalt Markerne Afgrøde.

Saa vandrede vi ind i Lothringen.

Det var som Egn og Befolkning
skiftede Karakter. Bøndergaardene
er hvidkalkede fæstningsagtige Sten-
huse eller forfaldne Bindingsværks-
Lerhytter; de har ingen Vinduer
eller Døre ud mod Vejen, og hæn-
der det i Landsbyerne at der er
Vinduer paa større toelages Byg-
ninger, er disse lukkede med trem-
meagtige Vindusskoder, der giver
Huset et trist ubeboet Udseende.
Egnen er kendelig affolket, Befolk-
ningen sky og ugæstfri.

Kommer man gennem en Lands-
by, ligger alle Husene eller rettere
Laderne samlete i Linie med Vejen,
men saa langt tilbage, at der er
Plads til store Afaldsmøddinger, i
hvilke der roder en utrolig Mængde
Svin, medens Geder græsser paa
Grøftekanterne.

Efter at have passeret Forbach,
ankom vi henad Aften til St. Ar-
nold, hvor vi ønskede at overnatte.
Paa Gæstgivergården, der gjorde
et skummelt og beskidt Indtryk, var
de imidlertid saa ublu med Beta-
lingen, at vi efter at have spist til
Aften gik udenfor Byen og over-
nattede i en Høstak.

Næste Morgen gik vi videre. —
Egnen var bakket og meget smuk,
hvilket bødte en Del paa den kø-
lige Modtagelse vi overalt fik. —
Befolkningen var overvejende fransk,
vi forstod ikke deres Sprog og havde
vanskeligt ved at gøre os forstaae-
lige. De betragtede os aabenbart
som Fjender (Tyskere).

Vi levede daglig paa Feltlod —
gjorde vore små Indkøb af Brød
og Paalæg i Byerne, spiste vor Mad
ude i Guds frie Natur, helst i Nær-
heden af et af de mange Kirsebær-
træer, der voksede overalt og hvis
Frugter erstattede Vin til Maden.

— Den 12. Juni nærmeste vi os
Metz. En lang Chaussee førte ind
til Byen forbi Kaserne og Fællede,
hvor de arme Soldater blev gennem-
hersede. Luften genlød af Kom-
mandoraab, Sabelraslen og Heste-
tramp. Der var nok at se paa og
hvert Øjeblik gjorde vi Hvilepavser.
Saa naaede vi endelig den bekendte
maleriske Tyskeport og slap over
den smalle Voldgravs Kædebro ind
i Fæstningsbyen, der har bevaret
det samme Udseende som da Na-
poleons Tropper kapitulerede der.

Vi gik en Tur gennem de smalle,
krogede Gader og undrede os over
at næsten alle Forretninger skiftede
med franske Navne. Var det ikke
en tysk By? Virkede det ikke med
tyske Soldater? Havde vi ikke foran
Kaserne og Eksercerplads hørt
rungende tyske Kommandoraab? —
Hvor var alle de Franskmande henne,
der gjorde deres Indkøb i disse
franske Forretninger; for der reklame-
redes sikkert ikke paa fransk for
Tyskerne. — Byen maatte sikkert
have et stort fransk Opland, thi Om-
sætning maatte der jo være.

Efterhaanden fandt vi ogsaa ud
af, at Flertallet af Byens Befolkning
var fransk, fransk taltes der overalt,
men sagte, næsten hviskende, med
sky Sideblik til de forbipasserende.
Metz var at ligne ved en Vulkan,
Bulderet var tysk, den stille, glø-
dende Lavastrom var fransk.

Da vi havde fundet vort Herberg
og der endnu var en Del Timer in-
den Solen gik ned, købte vi en tysk-
fransk Tolk og vor Aftensmad og
gik op paa Volden, for at tage vor
første Lektion i Fransk.

Vi lagde os ned paa Grønsværet
midt i Eftermiddagssolen, havde vid
Udsigt ned over Voldgravene og
til en skraas overfor liggende Ka-
serne og Eksercerplads. Længere
nede bugtede Moselfloden sig. Der
var en uforglemmelig Udsigt, belyst
af sen Eftermiddagssol.

Da vi havde spist Aftensmaden,
skulde Sprogtimen begynde. Jeg,
der havde lært lidt fransk i Skolen,
skulde være Lærer, Nielsen Elev.

Sætning efter Sætning blev læst
op, gentaget og oversat, alle sam-
men egnede for det praktiske Rejse-
liv; det gik udmærket, man havde
da ikke helt glemt sin Børnelærdom.
Jeg blev mere og mere optaget af
Temat, Nielsen mere og mere faa-
mælt. Saa opdager jeg, at han har

vendt Ryggen til og er optaget af se paa Soldaternes Øvelser. — Alle mine Guldskorn er spildt.

Ærgerlig smækker jeg Bogen, i og begynder at bebrejde ham hans Mangel paa Interesse for dette klassiske Sprog, men Nielsen erklærer, at han aldrig faar lært det Bondelatin. Det var da tilstrækkeligt at den ene kunde Sproget. Vi skulde jo følges ad, og han skulde nok passe paa ikke at tabe mig af Syne.

— Men de smukke franske Piger kan du da ikke konversere paa tysk eller dansk? Og jeg kan ikke tale din Sag der.

— Behøves heller ikke, Kærlighed taler sit eget Sprog.

Alle Overtælelser var frugtesløse, Nielsen holdt stædig ved sit, og paa Turen gennem Frankrig og Italien talte han kun dansk; jeg agerede Tolk.

Metz er en interessant gammel By og stærk Fæstning med mange historiske Minder. (60,000 Indb.) — Oppe fra Voldene har man en glimrende Udsigt over Byen og Dalen, hvorigennem Moselfloden bugter sig. Den lille Biflod Seille forener sig her med den og gennemskærer Byen med to Arme, saa Metz næsten er at betragte som en stor Klippeklude eller Ø ude i Floden. Denne isolerede Beliggenhed gjorde tidligere Byen uindtagelig, — og Tyskerne gjorde et godt Kupp, da de den 27. Oktober erobrede Fæstningen og tog 172,000 Franskmand til Fange, deriblandt 3 Marschaller og 6000 Officerer under Marschal Bazaine.

Vi kan med Øjet følge Moselfloden indtil den bugter sig ind mellem Bjergene, paa hvis Top der knejser nogle Ruiner. Her gaar en smuk Promenade, der fører til de mindelige Steder, de blodige Slagmarker ved Courcelles, Vionville og Gravelotte. Masser af Mindestene er her rejst over de Faldne.

— Over Floden ser vi for første Gang ind i det frodige Frankrig, der som en yndig Have skraaner op fra Floden og fortoner sig i Horisonten om de skovrige Højdepunkter ved Verdun.

Vi vender os om. Der staar en Rytterstatue, det er den store Wilhelm, med den højre Haand peger ogsaa han mod det forfælede Land. Fremad Germaner!

Ogsaa vi stod i Begreb med at erobre det smukke Frankrig — dog ikke med Vaaben i Haand —, som fredelige Vejfarende vilde vi tilbagelægge de 180 km, der skilte os fra Seinstaden, Europas smukkeste, glædeste og mest fæderede By.

Begejstrede købte vi et Postkort, satte os paa Bænken og skrev til Hjemmet:

— Om 8 Dage er vi i Paris! Saa gik vi altså ned i Byen, for at benytte Resten af Dagen til at se Metz mange smukke Kirker og andre Severdigheder.

Fra Uge til Uge

Da vi fra næste Uge har antaget Bude til Uddeling af Bladet, maa vi bede de averterende om at indlevere deres Annoncer senest Tirsdag. Kun mindre Annoncer kan modtages om Onsdagen. Til Genæld skal vi gøre os Umage for, at Bladet kan udkomme planmæssigt.

Har jeg Ret til at tage mit eget Liv?

Det betydningsfulde Spørgsmaal — Selvmordsproblemet — sættes paa Søndag under Debat i Allinge Biograf. Der er en alvorlig Tanke i dette Drama, som griber alle, fordi det giver et realistisk Billede af Kampen for Tilværelsen, og levende skildrer menneskelig Vildfarelse og Ulykke. Hensigten med denne Film er at belyse det store Spørgsmaal saa skarpt som muligt, og rejse en Kamp mod Tidens moralske Slappelse.

Vores Familie.

Mr. Ink skriver i „Dg. Nyh.“:

Der lever, som bekendt, et Folk, som hedder Veddaerne, i det indre af den paradiske Ø Ceylon.

De regnes sammen med Australierne blandt Jordens ældste Folkstammer, og staar legemligt og aandeligt paa et meget forfaldt Trin.

De er lavstammede og ret uskønne af Ansigtstræk, dertil er deres Hud saa sort, at en dansk Skibskaptajn, der tilfældigvis var saa heldig at se en Vedda, kaldte ham en vandrede Petroleumsmovns.

Være i et hvidt Kultur menneskes Øje er det imidlertid, at samme Veddaer har et Ord for Aberne, som rent ud sagt betyder „Broder“. — Naar man kan give en Abekal Broder- og Søsternavn, stempler man jo uægtelig sig selv.

Og Veddaen taler i fuldt Alvor; det er ikke en Spøg af samme Art, som Københavneren morer sig med, naar han skal ud i Zoologisk Have „og se til vores Familie“.

Alligevel! Et moderne nogenlunde fordomsfrit Menneske kan alligevel finde paa den formastelige Tanke: Er Veddaen nu ikke klogere end Europæerne var paa dette Punkt, lige til Charles Darwins Dage.

Jeg havde paa anden Konto Lejlighed for nogen Tid siden til at skrive lidt om de antropomorfe, menneskelignende Aber, og gøre opmærksom paa, at Problemet stadig er aabent; vi ved, at der er Legems-Frændskab mellem dem og os selv, vi er bare ikke endnu enige om hvorledes, eller om, hvornaar Forbindelsen vel er opstaaet.

De tre Fætre Chimpanse, Gorillaen og Orangutanen har længe været Genstand for indgaaende, fysiske Undersøgelser, medens den fuldt saa vigtige anden Side, nemlig deres Sjæleliv, er langt mere ukendt. Det ligger jo i Sagens Natur.

Først sent er det lykkedes enkelte ihærdige Forskere at iagttage Dyrene i Naturlig tilstand, og de zoologiske Haver, der jo ikke er fuldt saa gyldige Milieuer, har aldrig haft nogen Rigdom paa disse Dyr. Først i 1894 kom den første voksne Orangutan til Europa; og alle de tre Arter er skrøbelige af Helbred.

Herhjemme har vi til forskellige Tider haft „Gæsteoptræden“ af de sjældne Aber, mere blev det næsten aldrig. Længst boede „Grethe“ her Hun-Chimpanse fra Julius Schiøtts Dage, der levede her hele 10 Aar, og var 12 Aar, da den døde, savnet af mange, og mindet for sit venlige Sindelag.

For nogle Aar siden kom her en Orangutan, der havde Dysenteri, hvorefter ikke alene den selv, men Havens tre Cimpanser hurtigt omkom.

Til næste Aar ventes en lille Gorilla hjem fra Kamerun, hvor den kan købes for 75 Pund Sterling. Før Krigen var Anthropoloiderne billigere; Hagenbeck solgte unge Chimpanse for fra 800 Mark og Orangutaner for fra 1200 Mark, mens de fornemste Eksemplare dog kunde staa i 12,000 Mark.

For nylig er der kommen en Trup paa 6 Menneskeaber til Berlin, som er meget mærkelige. Den udmærkede norske Naturforsker Carl Holtermann, der er Professor ved Berlins Universitet, er stærkt begejstret for de nye Dyr, og har til „Aftenposten“ skrevet en lang Feuilleton om dem. Han har tidligere studeret Dyr og Planter paa Ceylon og Borneo, og hans Opfattelse er værdifuld.

Det drejer sig om fem Individer af Hunkøn og et af Hankøn; de stammer fra en tysk Observationsstation, der i sin Tid grundedes paa

Teneriffa, men som under Krigen undlivede. Dyrene indfangedes i Afrika, førtes over til Øen og levede i et stort aflukket, men paa sin Vis frit Terræn.

Rørende var Dyrenes Ankomst, da de kom ud af de seks Enkeltkasser og mødtes, ligefrem omfavnede de hinanden, ja, en af Hunkønne fik Krampegraa af Glæde.

Al Karakter er de ret forskellige. Den ene Hun, hvis Ansigt er meget grimt, er saa mild og venlig, og af et fortroligt Temperament, der er sjældent hos Chimpanserne.

Enkelte kan i Timer more sig med forskellige Legetøj eller grave i Sandet med en Pind.

En af Lederne paa Teneriffastationen fortæller, at allerede den første Dag Aberne kom der, viste de Tilbøjelighed til at danne en Flok. Anførslen overløges uden videre af den ældre Han, som marscherede i Spidsen og ved Lyde forklarede sit Følge hvad der var at lægge Mærke til.

Abernes Syn og Lugtesans er overordentlig skarpe, og de kender Mennesker igen længe efter at de har set dem. Dette stemmer med Erfaringen om den berømte „Moritz“ i Leipzig (eller Breslau?) der en Gang blev slaet med en Stok af en raa Tilskuer, to Aar efter, da han tilfældigt viste sig i Haven, røg den ellers saa skikkelige Moritz rasende frem mod ham.

Nogel egentligt Sprog har Berlineraberne ikke, men en Mængde Affektlyde, hvorefter særligt Vokalerne A og U forekommer. Velkommen udtrykker de ved „Aa“, Advarsel ved „Eh“. Deres Graad lyder som et langt O, og der skælnes absolut i Lyd mellem Angst, Skuffelse og Skinsyge.

Holtermann stiller sig iøvrigt køligt overfor den bekendte Amerikaner Garners fantasifulde „Abesprog“.

Enkelte Menneskeord forstaaer de straks, som f. Ekspl. „Spis“, „Kom ned“ eller „Luk Døren op“ det vil sige paa Spansk! Mere sammenfattede Ting forstaaer de derimod ikke, hvorimod de skarpt iagttager Menneskenes Minespil og indstiller sig derefter.

Deres Armbevægelser er talrige. Vil de have noget, strækker de Haanden aaben ud; kommer de kun med de yderste Fingerspidser, er det Tegn paa Usikkerhed. Ulyst betegnes af den ene ved en Bortvinkling med aaben Haand. Alle klør de sig i Hovedet hvis de ikke kan bestemme sig til et eller andet.

Et Nik er Tegn paa Glæde. Er de rigtig forbavsede, holder de Munden aaben — kære Medborgere, tænk paa jer selv! — Latter og Graad er hyppig, men selv stærk Graad uden Taarer. Er de ængstelige, trækker de om muligt et Tæppe over Hovedet. Deres Mimik er meget utryksfuld, og Overlæben saare bevægelig.

Hvad de kan lære af „Kunststykker“ er utroligt; Aben „Sultan“ gik en Gang ind i Sideværelset og drejede paa en Hane, hvorved et lille Springvand, sættes i Bevægelse. — De efterligner alt muligt, som de ser Vogteren gøre. Giver man dem en Rive, rager de hen over Jorden, de vasker Gulvet med en Skrubbe, som de ser, det bliver gjort.

Professor Holtermann hævder iøvrigt, at Chimpansen i fri Tilstand lever i Monogami. Og i Urskoven reder Mand og Kone deres Leje alene sammen og — Børnene ved Siden.

Her er virkelig meget at tænke over!

Diskretion.

Andersen: Hvad er det med Frøken Bertelsen??
Christensen: Kan du tie?
Andersen: Absolut!
Christensen: Det kan jeg ogsaa.

Lidt om Myggestik.

Nu har vi Sommer, og med den Skovture, Udflugter, Maaneskinsture og — Myggestik. Det vil sikkert lindre Lidelsen for mange der bliver plaget af Myg, at faa at vide, hvordan det hele gaar til, naar de „stikker“.

Bier og Hvepse stikker med en Brod (Humbleben har ingen Brod, saa dem behøver man ikke at være bange for). Men Myg bider, d. v. s. Hun-Myggene, Hannerne, der kendes paa deres fjerdaandede Følehorn er ganske uskyldige og uskadelige.

Hun-Myggen har paa Hovedet en Snabel, der for det blotte Øje ser ud som en tynd Brod, den er i Virkeligheden et højt kompliceret Apparat, der bestaar af en blød Hudskede, som paa langs har en Revne, der vilkaarligt kan aabnes og lukkes, og som forneden ender i et Par Sugeblærer. Indeni denne Skede ligger et Komplex af ikke mindre end 6 Borenaale, hvorefter end et Par er forsynet med Savtænder.

I det Øjeblik den med „Læberne“ har udsøgt sig sin Plads, borer den sig ned, til den finder et Blodkar. Idet de stive Boreapparater skydes gennem Huden, glider den spaltede Hudskede tilbage og danner en Sugelangue om Saaret. Naar nu Boreapparatet er naaet saa dybt det kan, og under sit Arbejde har bevirket en Irritation af de omliggende Væv, der bevirker en forøget Tilstrømning af Blod, begynder Myggen at suge. De af vore Læsere, der har Taalmodighed nok til at iagttage det, vil se, hvordan Myggen bliver federe og federe og farves rød af det ind sugede Blod. Det gør ikke ondt saa længe Operationen varer, naar først Myggen har „stukket“, og det er morsomt at se den fylde sig, — men bagfter bør man slaa den ihjel — om ikke af Hævnfølelse, saa af Hensyn til sine Medmennesker.

Hotel „Allinge“.

Koncert hver Aften og Søndag Eftm. fra Kl. 4.
1. Klasses Musik.

Math. Jacobsen.

Allinge Biograf.

Søndag d. 3. Juli Kl. 8
Har jeg Ret til at tage mit eget Liv?

Nutidsdrama i 5 Akter.

I Hovedrollerne:
— Lilli Bech og Alf Blütecher. —
Officin: Nordisk Films Co.

Sandkaas Strandpavillon.

Koncert hver Eftermiddag og Aften.

— 1ste Klasses Restaurant. —

Forretningerne i Allinge

lukkes indtil videre: Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag Kl. 6.

Fredag Kl. 7.

Lørdag Kl. 9.

Min Papirhandel og Skrædderforretning.

Allinge, er lukket Mandag den 4. Juli.
Husk altid, at vi har det bedste og billigste Udvalg i Brevpapir, Konvolutter samt Legetøj.
Ærbødigst Chr. Kofod, v. Skolen.

Prima

Kurvekufferter

sælges billigt i

Nordlandets Handelshus

Den bedste

Tagtjære

sælges billigt i

Nordlandets Handelshus

Prisen for Prima

Læder Tagpap

Nr. 0.0 er nedsat

med 2 Kr. pr. □ Alen.

Amerikansk

Asfalt-Tagpap

og

Isopal-Tap

anbefales til laveste Priser

Nordlandets Handelshus.

Stor Afholds- og Folkfest

afholdes paa Foreningen „Bornholms“ Plads i Rø, Søndag den 3. Juli.

Samtlige Afholdsforeninger indbydes, og bedes møde med Faner ved Rø Station Kl. 3, hvorefter der afmarscheres til Festpladsen.

Kl. 4 taler d'Hrr Bøcker Aakerlund, Hasle, og Søren Jensen, Gudhjem.

God Musik — Alle Indbydes.

Have møbler.

anbefales.

L. Fihl, Klemensker.

Telefon n. 13.

Ny 4 Personers Bil

samt 1- og 2-spænder Charabanc udlejes billigt hos

V. Sørensen, Borre.

Telefon Sandvig 32.

Nordbornh. Foderstofforening.

Generalforsamling afholdes Mandag den 4. Juli d. A. Kl. 3¹/₂, paa Gæstgiver Christensens Sal i Allinge med Dagsorden i H. t. Vedtægterne. Allinge, d. 23. Juni 1921.

Bestyrelsen.

Fartplan for Motor- og Turistbaad „Stanley“.

9	1 fra Sandvig	i 11 ²⁵ 5 ³⁰
9 ²⁵	1 ²⁵ - Allinge	fra 11 5 ⁰⁴
9 ⁴⁵	1 ⁴⁵ - Sandkaas	- 10 ⁴⁰ 4 ⁴⁵
10 ¹⁰	2 ³⁰ - Stammershalde	10 ¹⁵ 4 ¹⁵
	2 ³⁰ i Helligdommen	4

En lidt brugt

Herrecykel

er billig til Salg paa Baadstadaard, Rø.

Alle Slags
Værktøj

og Redskaber anbefales.

Glas, Porcelæn og hele Køkkenudstyr

til billigste Priser.

Allinge Colonial & Produktforretning

Vi beder om Bestillinger til Levering i August Maaned af
18 pCt. Superfosfat,
og **35 pCt. Kaligødning** samt fineste engelske
Dampkul til Tærskningen.

Vi sælger til laveste Priser paa Leveringsdagen.

Nordlandets Handelshus.

Prima Svineskraa

af halv 2-radet Byg og halv Majs.

Ren Majsskraa, Knækmajs, valset Blandsæd, frisk stor Majs,
Byg, Blandsæd, grove Rugklid sælges i

Nordlandets Handelshus.

Pløjede og høvlede prima

Granbrædder Nr. 1,

knastfri, hvide, tørre og reelle i alle Maader, særlig passende
il Gulve, Løfter og Brædevægge, haves i alle Længder, saa
Spild kan undgaas. - Spørg om Prisliste og Salgsvilkaar i

Nordlandets Handelshus.

**Cement-Vandtrug, Staldbøre,
Enekurve, Svinekrybber, Mufferør**

sælges i

Nordlandets Handelshus.

Høstleer, Høforke,

*Lebomme, Høstriver, Strygespaaner, Staal-
Skovle, Spader, Gravegrebe,*

baade gode og billige Varer sælges i

Nordlandets Handelshus.

Messens Ene-Udsalg

anbefaler

Prima dobbeltbrødt Bomuldslerred 3,00 pr. Mtr.

Prima dobbeltbrødt Dynebetræk 3,00 pr. Mtr.

70 cm br. Bomuldslerred til Linned 1,00 pr. Mtr.

2,00 Yds Brooks Sygarn 35 Øre pr. Rulle.

Sort og graat Uldgarn halvt kg 7,00.

Chr. Olsen — Messen — Allinge.

Telefon Nr. 100,

Vore

Bomuldsvarer er de billigste!

Bomuldslerred	70 cm bredt	100 Øre pr. m
do.	80 cm bredt	140 Øre —
do.	80 cm kiple	175 —
God hvid Sherting		100 Øre
Dowlas og Medium		125 Øre
Bomuldstøj i forskellige Mønstre		100 Øre
do.	80 cm bredt	175 Øre

Nordlandets Handelshus.

Høiers Hotel
(Bondestuen)

Hver Aften

Koncert og Opførelsen af

Harmonikakongen

Adolph Nathan.

Bagefter en Svingom.

MAGASIN DU NORD

Stort Lager i ensfarvede

Zephyrskjorter

stribe Manchelskjorter

med 2 Flipper.

Hvidt og coul.

Herreundertøj.

Slips.

sorte og coul.

Sokker.

Magasin du Nord, Allinge,
ved Victor Planck.

Alle Slags

Frugt købes

til Dagspris.

Carl Jacobsen,
Allinge.

MAGASIN DU NORD

Hvide broderede

Voiler

110 cm brede 3,50 pr. m

Lyse, 1/1 uldne

Mouseliner

2,90 pr. m.

Coul.

Bomuldsflonel

1ma Kv. 1,50 pr. m.

Magasin du Nord, Allinge,
ved Victor Planck.

Høns, Kyllinger

og unge Duer **købes** til Dagspris

Carl Jacobsen, Allinge.

En stor Fjedervogn

og en Mælkevogn samt en ung Orne
er til Salg.

Lauritz Olsen,
Bækken, Olsker.

MAGASIN DU NORD

Nyheder i Uldmusseliner,

Poplin, Shantung, lærnet

og stribet **Frote,** lærnet **Zefyr,**

Broderede hvide **Voiler** med

hvide og kulørte Blomster.

Victor Planck.

Hjørnesteget

Sigurgade 2'

Rønne.

er til Salg eller Bytte med en Ejen-
dom fra 5—20 Td. Land.

Mandix Larsen,
Allinge.

Et lille Parti

Silke Regnfrakker

for Damer er hjemkommen og sælges saa længe La-
ger haves for **35,00 Kroner**

Nordlandets Handelshus.

Dobl. br., rødt, fjertæt

Dynesatin 6,00 Kr. pr. Meter.

1ma Fjer 6-7 Kr. pr. kg

Magasin du Nord, Allinge.

ved Victor Planck.

Store Indkøb

som sælges særlig billigt!!

Superior hollandsk Kartoffelmel — bedste Sort

a 25 Øre 1/2 Kg

Dobbeltsigtet Sagomel, bedste Sort

a 25 Øre pr Halvkilo.

Hvidt, skarpt Rismel — bedste Sort

a 33 Øre pr. 1/2 Kg

Extrafine, polerede Japan-Riis a 45 Øre 1/2 Kg.

Smaa Klare Japan-Riis a 32 Øre do.

Nordlandets Handelshus.

Hvide Voilebluser til 3 - 4 og 5 Kr.

Coul. Bomuldsflonelsbluser 4-6-7 —

Coul. Nederdele 1/2 1/2 1/2 fra 7 - 11 —

Voile-Bomuldskjoler alle Størrelser 2 - 7 —

**Magasin du Nord, Allinge,
ved Victor Planck.**

Alle Reservedele til

Deerings Høstmaskiner.

Dele til andre Mærker og Høstmaskiner skaffes hurtigt.

Støbestaals-Spidser og Skær til Oliver-Plove.

Rivetænder til Deerings River og svenske River er paa Lager.

Nordlandets Handelshus.

Fra 6te Juni gælder nye nedsatte Priser paa

Sparrer og Bjælker,

3/4" og 1" Udskudsbrædder.

Prisen er 15 og 20 pCt. lavere, saa nu kan der handles
billigt i

Nordlandets Handelshus.

Vi har det stærkeste Arbejdstøj!

Blaa Bomuldsbenklæder	Kr. 11,00
Ekstra svære do.	Kr. 13,00
Overalls i store Numre	Kr. 12,00
Bluseruuder	Kr. 7,50

Hvide Jakker og Benklæder haves altid paa Lager i alle Størr.

Nordlandets Handelshus.

Et lille Parti

gode Afharpningskul

sælges i disse Dage for **2 Kr. 50 Øre** pr. Hektoliter til straks Leve-
ring mod kontant Betaling.

Nordlandets Handelshus.

Grove danske Hvedeklid

sælges for 10 Kr. pr. Sæk = 40 kg

Grove danske Rugklid

sælges for 11-20 Kr. pr. Sæk = 40 kg

Tørret **stor Majs** sælges for 27 Kr. pr. Td. = 100 kg

Ny Sendinger af **Foderblanding, Soyaskraa**

Texaskager, Kokuskager,

Høfrøkager, valset Blandsæd.

Nordlandets Handelshus.

CLOËTTA

Fineste dansk Fabrikat
i ½ Kg Pakker.

Alle Sække til

Korn, Klid og Foderstoffer

samt Frøposer, Kasser, Flasker og Dunke, som er laant, udbedes til fuld Afskrivning **inden 1ste Juli.**

Efter 1ste Juli nedsættes Prisen for al Emballage.

Nordlandets Handelshus.

Prima

Standard Kæstbindegarn

til billigste Dagspris anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Ima Foderstoffer

Billigste Dagspriser,

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Gødning. Gødning.

Bestilling modtages gerne hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Til Nedsaltning af Kød og Sild anbefales

Groft spansk Salt og **groft Køkkensalt**

Tysk Stensalt til Hø og Grøntfoder,

Billige Priser i

Nordlandets Handelshus.

Prima Kolonialvarer

bedst og billigst hos

Allinge

Kolonial- & Produktforretning.

Alle Mennesker,

som har set, hvorledes

Bornholms Vegetabil Margarine,

frømstilles, behandles og opbevares, vil ganske uvilkaarligt forlange dette højfine Produkt til sine Maaltider. - - Alle Forretninger i Allinge-Sandvig sælger

Bornholms Vegetabil Margarine.

Avertør i Nordbornholms Ugeblad!

Billigste Annoncepris. - Læses overalt paa Nordlandet

Børnenes Rubrik.

Kameraet fortæller.

Et Ordsprog siger: Send en Stud til Hamborg, og den kommer tilbage som en Stud. — Du forstaar jo nok Meningen, den har ikke forstaaet eller opfattet noget af, hvad den har set.

Man træffer ogsaa Sømand, der har sejlet Verden rundt, og ikke kender andet end Værtshusskiltene i de forskellige Havne. Andre har til Gengæld et saa aabent Øje og et saa modtageligt Sind, at de kun behøver at gøre en ganske lille Rejse for et kunne fortælle godt og morsomt derom. Men ingen beretter dog saa nøjagtigt og saa kortfattet, saa sandfærdigt som vor enøjede og trebenede Ven — Kameraet d. v. s. det fotografiske Apparat.

Lad mig derfor i Dag vise dig nogle af Kameraets Beretninger fra forskellige Kanter.

Hvad forestiller dette Billede? — Ja, naar du ser paa de stærke elektriske Lamper foroven, kan du maa ske forstaa, at det er et Fyrtårn, til Vejledning for Flyvere om Natten. Lyset kastes ned paa de hvide Flader, der i den mørke Nat vil være synlige milevidt. Fyrtårn er jo næppe det rette Navn, da det ikke er ret højt, det er vel to Gange saa højt som et Spejdertelt.

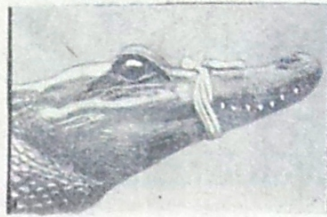

Paa Themsens ser man nu en ny Slags Baade, som er beregnet for Børn, der er for smaa til at bruge Aarene. De er forsynet med smaa Vandhjul, der drives med et Haandsving. Som smaa Vandkalve snurrer disse Baade rundt mellem Flodens mange Kajakker.

Som du ved, kan Udlændinge paa visse Betingelser opnaa amerikansk Borgerret. Disse to smaa Cirkusmennesker, som har berejst hele Amerika, og er kendt under Navnet Hr. og Fru Dukke, skulde nylig aflægge Ed paa at de fremtidig vilde være lovlige amerikanske Borgere. De var saa smaa, at de

maatte sættes op paa et Bord under Ceremonien — og der behøvedes ikke noget stort Bord til at bære dem, — for de vejer kun tilsammen ca. 35 kg.

I Lægens Venteværelse ser man ofte Folk med Bind om Hovedet, men det Bind er ikke anlagt, fordi Lægen er bange for, at de skal bide. Denne Patient derimod, som du ser her, vilde vist bide Mærke i Doktoren, — derfor har Dyrepassereren slaaet et stærkt Reb om Snuden paa Krokodillen, — saa den maa nøjes med at se — uden at smage.

De mange Soldater der er bleven blinde under Krigen har i Hunden fundet en trofast Fører. Paa Invallidhjemmene uddannes kloge Hunde. Hver Hund er „i Skole“ i to Aar, men de er ogsaa saa godt dresse-rede naar de Blinde faar dem, at de fører deres Herre, i selv stærkt befærdede Gader, sikrere end et Menneske. Ved at rykke i Snoren giver Hunden forskellige Signaler til sin Herre, er der f. Eks. en Trappes-ten de skal op af, giver Hunden først et lille Ryk for hvert Trin.

Det er rørende at se dens Om-sorg for den stakkels blinde Mand.

For at skaffe de kostbare Struds-fjer, — dem din Moder har siddende i sin Hat, — har man flere Steder i de varme Lande Strudsfarme, hvor den store Fugl holdes som Husdyr. Den raske Løber har saa stærke Ben, at den med Lethed bærer en voksen Mand og naturligvis endnu lettere en ung Pige, som du ser paa Billedet. Strudsen er let at styre, naar blot den faar en Hætte ned over Øjnene, kan man føre den hvorhen man vil.

Onkel Peter.

CLOËTTA

ALBA

Spise - Chokolader

Rønne-Allinge Jernbanes Køreplan.

Søgnedage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	715	1250	730
- Nyker	731	110	746
- Klemensker	743	128	758
- Rø	758	146	813
- Humledal	806	154	821
- Tein	812	204	827
- Allinge	822	217	837
- Sandvig	830	225	845

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	930	540	910
- Allinge	937	548	917
- Tein	946	600	926
- Rø	950	604	930
- Humledal	1002	618	942
- Klemensker	1018	637	958
- Nyker	1030	650	1010
- Rønne	1050	710	1030

Søn- og Helligdage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	800	1235	730
- Nyker	816	1251	746
- Klemensker	828	103	758
- Rø	843	118	813
- Humledal	851	126	821
- Tein	857	132	827
- Allinge	907	142	837
- Sandvig	915	150	845

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	930	555	910
- Allinge	937	602	917
- Tein	946	611	926
- Rø	950	615	930
- Humledal	1001	626	942
- Klemensker	1017	642	958
- Nyker	1027	652	1010
- Rønne	1045	710	1030

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mang-ler De en Svend eller Lær-ling en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest av-tere i Nord-Bornholms Ugeblad der hver Fredag bringes direkte ind c. 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En An-nonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfreds-stillende Resultat.

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrevne er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere — til Underretning for Redaktionen — opgiver Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saa-danne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet, og det er en Selvfølge, at Redaktionen altid vil iagttage den strengeste Diskre-tion med Hensyn til sine Kilder.

Overretssagfører

Bojesen Kofoed, Rønne

St. Mortensgade 17.

Inkassation, Dokumentskrivning m. m.

Træffes i Hasle Onsdag Formd.

Manufaktur.

En Afdeling for Manufaktur, om-fattende Kjøletøjer, Bomuldsløj, Sirls, kulørte Floneller, Hvidevarer, Dow-las, Bomuldslærred, Haandklædedrejl og Duge. Herre- og Dame-Triko-tage, Damelinned samt Nødvendig-hedsartikler.

Varerne ere kurante, ny indkøbte og prishillige. —

Det vil være mit Formaal, ved reel Behandling, hvor Priserne staar i korrekt Forhold til Varernes Kvali-tet, at søge at vinde Kundernes frem-tidige Tillid.

Sandvig, den 17. Juni 1921.

E. Abrahamsen.

Telefon Nr. 55